

UTREDNING AV FÖRUTSÄTTNINGARNA ATT LÄGGA SCOUTERNAS STÄMMA I SLUTET AV SOMMAREN

INLEDNING

Arbetsgruppen har fått i uppdrag att genomföra den utredning kring att förlägga Scouternas stämma i slutet på sommaren som beslutades under stämman 2020. Vi har valt att fokusera våra tankar kring ett antal huvudområden:

1. Faciliteter
2. Tidpunkt
3. Cykliska konsekvenser (årshjul, styrelsens arbete med mera)
4. Ekonomi
5. Möjligheten att lägga stämman i samband med nationell jamboree

I delar av utredningen har dialog med representanter för Scouterna förts för att få med relevanta perspektiv och fakta.

BAKGRUND

Nedan presenteras som bakgrundsmaterial och kontext själva motionen, styrelsens svar på denna samt det beslut som fattades.

MOTIONEN

När nya riksorganisationen Scouternas bildades fanns det många roliga idéer på saker som kunde göras annorlunda i den nya organisationen. En av dessa idéer var möjligheten att kunna lägga stämman redan under slutet på sommaren. Scouternas stadgar är skrivna så att Stämman måste genomföras innan novembers utgång, vilket gör att stadgarna inte bara medger utan också skapar förutsättningarna för att hålla årsmötet redan i augusti-september. Bokslut och verksamhetsberättelser ska hinna bli klart vilket dock är rimligt att dessa är klara oavsett under våren.

Men varför? Jo, det är fortfarande varmt och ljus ute. Det skapar möjligheten för de som vill bo i tält, workshops och program kan hållas utomhus. Det gör också så vi kan synas mer på orten som vi har vår stämma i. Ett större lokalt engagemang och arrangemang ger också förutsättningar för att ta stämman till nya höjder. Ca hälften av deltagarna på stämman är inte ombud, Scouternas stämma är mer än bara ett årsmöte.

Ett årsmöte där man hyr stor mötessal och även matsal är inte nödvändigtvis någon skillnad i budget, men det skulle med största sannolikhet ge en helt annan känsla. Vi tror på idén att just mötet är inomhus, vi ska ha så goda förutsättningar för att genomföra den demokratiska processen, men vi kan samtidigt utnyttja de sista varma helgerna för detta stora arrangemang.

Att genomföra stämman i slutet på sommaren kan genomföras en gång på test som vi sedan kan utvärdera i lugn och ro inför nästa stämma.

Som vi ser det finns det endast ett frågetecken kring genomförandet och det är exempelstadgarna för Scoutkårens som innehåller att det är varje scoutkårs årsmöte som beslutar om vilka ombud som skickas till Scouternas stämma. Säg att en scoutkår har sitt årsmöte på hösten så måste de 1 år innan besluta om sina ombud. Rent praktiskt är det dock enkelt för en scoutkår att lösa detta genom att delegera den uppgiften till sin styrelse, de har ändå valt sin styrelse för att driva scoutkårens administrativa verksamhet. Att stoppa flytten av Scouternas stämma till en bättre tidsperiod med det argumentet att det inte går på grund att distrikt och kårer inte hinner välja ombud visar på en ovilja att se lösningar.

Därför yrkar jag följande:

att Scouternas styrelse får i uppdrag att utreda förutsättningarna för att lägga stämman i slutet på sommaren.

att Scouternas stämma önskar att stämman 2022 genomförs i slutet på sommaren.

Styrelsens svar

Styrelsen uppskattar alla idéer om hur rörelsens demokratiska processer kan förbättras. Det är naturligt att frågorna diskuterades som flitigast inför Scouternas första årsmöte 2012, men även de senaste åren har mycket fokus lagts på omfattande utvärderingar och demokratiutredningar ledda av arbetsgrupper som tänkt, analyserat och föreslagit förändringar och många av dessa har genomförts. Den senaste större förändringen var införandet av beredningsgrupper 2018.

I stadgarna anges att ”§5.7 Ordinarie möte med Scouternas stämma ska hållas vartannat år före november månads utgång på ort och tid som bestäms av Scouternas styrelse.”. Det finns således inga stadgemässiga hinder att hålla stämman tidigare än vad som gjorts historiskt och det var, precis som motionärerna påpekar, något som diskuterades i samband med bildandet av Scouterna. Frågor som berör hur det passar in med andra demokratiska möten inom Scouterna samt huruvida vissa delar av året är mindre lämpade på grund av att de då konkurrerar med läger eller andra aktiviteter som försvårar eller förenklar deltagande eller praktiskt genomförande undersöker styrelsen gärna närmare.

Däremot anser styrelsen att det blir svårt att redan vid sittande möte uttrycka önskemål om att flytta stämman, då det är att föregå utredningens slutsatser.

Värt att nämna är att Scoutforum, arrangemanget som genomförs de år som det inte hålls Demokratijamboree och Scouternas stämma ofta hålls i slutet av sommaren och tar formen av ett scoutläger. Konceptet har varit uppskattat och bör kunna vara vägledande för hur en tidigarelagd stämma kan se ut och upplevas.

Styrelsen föreslår stämman

att bifalla första att-satsen

att avslå andra att-satsen

Beslutet från stämman

att Scouternas styrelse får i uppdrag att utreda förutsättningarna för att lägga stämman i slutet på sommaren.

UTREDNING

Utredningen är genomförd utifrån att stämman görs på det sätt som beskrivs i motionen – att det demokratiska mötet genomförs inomhus, men att så stor del av kringarrangemanget som möjligt hålls utomhus samt att det erbjuds möjlighet att bo i tält som ett alternativ.

FACILITETER

Arbetsgruppen delar motionärens bild av att Scouternas stämma, alltså det demokratiska mötet, bör ske inomhus för att alla ska få samma möjlighet att delta likvärdigt och att mötet ska bli effektivt. För detta krävs en lokal som har kapacitet för minst 500 personer (baserat på antalet ombud vid tidigare stämmor) men troligen fler än så. Anläggningar av den storleken ligger ofta centralt inne i städer, och utifrån möjligheter att resa kollektivt så bör inte arrangemanget placeras alltför långt från exempelvis tåg- eller busstationer. Vi har inte tittat i detalj på vilka konferensanläggningar som har större ytor för tältförläggning på rimligt avstånd, men vi har gjort ett antagande att det kommer att vara en begränsande faktor i val av anläggning.

Kringarrangemanget

Arrangemanget Demokratijamboree är mer än Scouternas stämma. Vi ser att övriga delar av programmet (workshops, föreläsningar, utbildningar och annat) utan större problem kan göras utomhus i tält. Detta kommer medföra en del extra kostnader för hyra av mark, lämpliga tält och utrustning för ”lokalerna” (exempelvis mikrofoner, högtalare, projektorer och liknande).

En annan viktig fråga är utställningsytan. Om den finns utomhus bland tälten som används under kringarrangemanget så finns det risk att de som är ombud inte kommer ha möjlighet att besöka den (beroende på hur nära det går att förlägga dessa två platser).

SOVPLATSER

Det finns ett antal frågor som behöver redas ut av planeringsorganisationen utifrån förutsättningarna på vald plats:

6. Ska tältplats vara standardvalet?
7. Ska tältplats ersätta golvförläggning eller ska båda erbjudas? (Vi ser att det blir väldigt funktionärskrävande med att ha båda dessa alternativ)
8. Hur ska bevakningen av området skötas? (Troligen kommer det vara inne i eller i nära anslutning till en större stad och det kan innebära risk för stölder och skadegörelse)

Det behövs en stor yta om alla ska bo i tält och det tillkommer kostnader för hyra av ytan, toaletter, duschar och möjlighet till att ladda mobil/surfplatta/dator så att man kan följa med i förhandlingarna på dagarna.

Det är också realistiskt att tro att en betydande del av ombud och deltagare ändå kommer att välja någon typ av annat boende än tält – golvförläggning, vandrarhem, hotell eller liknande, och det gör det svårt att dimensionera ytorna som behöver användas. En del sover säkert bättre i ett eget litet tält mot att sova i en stor idrottshall eller skola med massa andra personer, så som golvförläggningen har varit tidigare.

Mat

Att servera mat till många deltagare utomhus kommer kräva en hel del logistik och kommer troligen kosta mer än om man exempelvis tar det hos en konferensanläggning. Det skulle också kunna vara en lösning att trots utomhusarrangemanget i huvudsak nyttja möjligheten att äta i anslutning till den konferensanläggning som man är på. Det får helt enkelt anpassas efter respektive plats särskilda förutsättningar.

Det behöver också ske en prioritering av tid – exempelvis så kanske luncherna behöver gå snabbt för att alla ska hinna äta inom den utsatta tiden medan middagen på lördagen inte behöver gå lika snabbt utan kan bli mer av ett event för att skapa samhörighetskänsla, ha en trevlig stund tillsammans och släppa dagens kanske hårda och ibland lite hetsiga debatter.

På flera av de större konferensanläggningarna är det även vanligt att måltiderna måste beställas via dem (om de ska serveras i deras lokaler).

Tid och avstånd

En annan aspekt är att arrangemanget Demokratijamboree blir mer uppdelat och det kommer att ta mer tid i anspråk för deltagarna att förflytta sig mellan de olika delarna, exempelvis om lunchen serveras utomhus vid workshopsområdet så behöver ombuden ta sig från konferenslokalen dit och sen tillbaka. Om tältförläggningen skulle hamna på längre avstånd från konferenslokalen så kommer förflyttningen att behöva planeras för tidsmässigt.

Sammanfattning gällande faciliteter

I grunden handlar frågan om faciliteter om att Scouterna ska bygga upp infrastrukturen för ett medelstort läger för en helg. Aspekter som el, vatten, toaletter, duschar, transporter, säkerhet och annan logistik måste planeras och tas hänsyn till ekonomiskt.

Om det är fint väder och arrangemanget förläggs inne i en stad så kommer Scouterna synas mer för allmänheten om vi alla är utomhus och det kommer närmare vår kärnverksamhet.

TIDPUNKT

En stämma förlagd under sensommar, i slutet av augusti och fram till senare delen av september, är tidsmässigt en period som bådär gott för gynnsamt väder i jämförelse med stämmor förlagda under novembers andra hälft. Vädret är dock den starka faktorn som tydligt talar för en flytt av stämman utifrån ett tidsperspektiv.

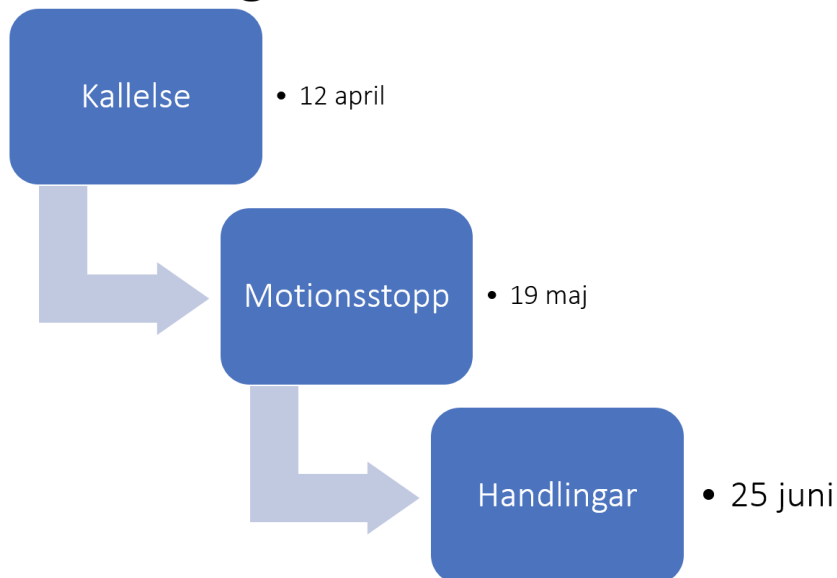
Augusti månad är en månad som idag konkurrerar med både scoutläger och semestrar, vilket är att se som en riskfaktor utifrån tillgänglighet. En stämma i alltför nära anslutning till avslutade sommarläger och semestrar är även en försvårande faktor för stämmans ombud då detta förkortar tiden för dem att förbereda sig. Med handlingar som publiceras under sommaren försvåras möjligheten för ombud att diskutera handlingar tillsammans med sin kår innan stämmans genomförande.

Under september månad har scoutkårer ofta en intensiv period med terminsuppstarter, rekrytering och upptakter. Med fokus på ungdomsperspektivet är detta därutöver en intensiv period för scoutrörelsens yngre medlemmar med skolstarter, flyttar och introduktioner på universitet och högskolor. Varannan stämma genomförs under ett valår, vilket även det blir en påverkande tillgänglighetsfaktor om stämman förläggs i september, både för de som har rösträtt, de som är politiskt aktiva och de som arbetar med arrangerandet av val.

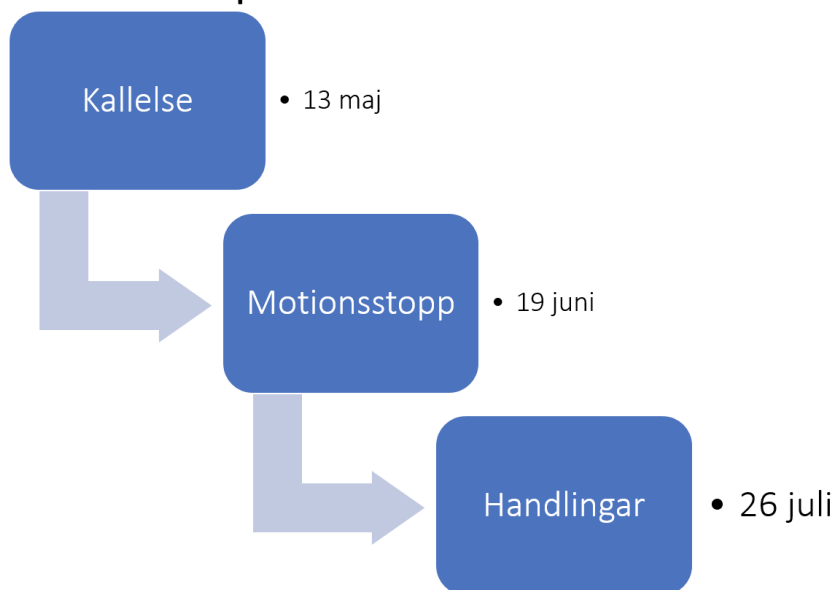
Det som förenar både augusti och september utifrån ett tidsperspektiv är att tid för ombud att förbereda sig riskerar att kortas i jämförelse med när stämman förläggs i november månad, detta då flera andra aktiviteter tar upp den ideella tiden under förberedelseperioden. Diskussioner om stämmans innehåll riskerar då att förflyttas till endast det fysiska mötet, i stället för att först hinnas med inom kåren.

Bilderna nedan illustrerar var olika kritiska hållpunkter inför stämman skulle hamna vid en stämma 25 augusti respektive 25 september (utifrån nuvarande stadgars skrivningar).

Stämman 25 augusti

Stämman 25 september

CYKLISKA KONSEKVENSER (ÅRSHJUL, STYRELSENS ARBETE M.M.)

Rent formellt finns det redan idag inget hinder i stadgarna för att förlägga stämman tidigare, vilket också lyfts fram i motionen. Om Scouterna långsiktigt skulle välja att göra en förflyttning så skulle styrelsens mandatperiod i samband med detta förkortas med 2–3 månader, men sedan vara i fas igen efter nästa tvåårsperiod – detta eftersom styrelsen väljs och tillträder direkt i samband med stämman och inte vid någon annan brytpunkt.

Utifrån de samtal som har förts med representanter för Scouterna är den samlade bilden att det går att anpassa alla delar i processen om förutsättningarna skulle förändras. Som illustrationerna av tidslinjerna visar skulle arbetet med motions svar och liknande behöva ske under sommaren, vilket skapar vissa utmaningar för styrelse och kansliorganisation. Men så länge tidsplanen är känd så kommer arbetet att kunna anpassas.

Vi ser att om Scouterna långsiktigt vill göra förflyttningen av stämman i tid, bör eventuella justeringar av tidsramarna för motionsstopp och när handlingarna skall ut övervägas.

Något annat värt att påpeka är att det med en tidigarelagd stämma dröjer ganska länge innan beslutad verksamhetsplan och budget börjar att gälla, om det behålls att dessa ska följa kalenderåren. Det får dock ingen större betydelse i utförandet, däremot finns det en risk att möjligheten att kunna justera utifrån snabba omvärldsförändringar begränsas. Detta har dock inte nyttjats i särskilt hög utsträckning historiskt.

EKONOMI

Sedan Scouterna bildades har organisationen subventionerat arrangemanget Demokratijamboree med omkring en miljon kronor per gång för att hålla nere kostnaderna för ombud och deltagare. Då är inte arbetstid för personal inkluderat.

Den stora fasta kostnaden ligger i lokalen, eftersom Scouterna varit tvungna att välja anläggningar som kan ta omkring 1000 personer. Om själva stämman skall genomföras inomhus så kommer den kostnaden att finnas kvar, möjligen något lägre om det går att genomföra i en mindre lokal, men den påverkar inte kostnaden i hög utsträckning nedåt. När förhandling om lokal sker så är det också ett paket med mat, fika och hyra för utställningsytor och mindre rum som förhandlas.

Om arrangemanget skall genomföras på det sätt som beskrivits tidigare i utredningen så kommer ett antal nya kostnader att tillkomma. Eftersom boende har betalats av respektive ombud/deltagare så är det fullt möjligt att ta betalt för tältförläggningen, men samtidigt tror vi att deltagarna förväntar sig att betala en relativt låg kostnad för en tältplats. Detta hänger ihop med diskussionen om vad som ska vara grundvalet vad gäller förläggning.

Då det i dagsläget inte finns någon reseutjämning så har de som kommer längre ifrån också fortsatt sina resekostnader.

MÖJLIGHETEN ATT LÄGGA STÄMMAN I ANSLUTNING TILL NATIONELL JAMBOREE

Under åren har det i olika forum föreslagits att ha Scouternas stämma i anslutning till nationell jamboree de år som denna genomförs och därför ser vi att detta perspektiv behöver lyftas. Det låter spontant som en bra idé, att få många scouter engagerade som kanske inte annars hade varit med, att ha det utomhus, att slippa en resa till, att få mindre klimatpåverkan med mera.

Programmet under en nationell jamboree kan och bör, i en större utsträckning än idag, användas för att i ett vidare perspektiv arbeta med demokrati och Scouternas stämma. Det kan ges tillfälle till

fördjupade diskussioner kring frågor och ärenden från tidigare stämmor, såväl som stöd för motionsskrivande och aktiviteter i stil med ”lär dig ta plats”. De ideologiska skälen, som ungefär brukar vara ”Vi är scouter och borde göra stämma ute i naturen” kan mötas här, men att ha själva stämman under en nationell Jamboree ger som vi ser det inga positiva synergieffekter.

De scouter och ledare som har möjlighet att delta i en nationell jamboree är där för att vara på läger – ett läger som är viktigt både för den enskildes lägerupplevelse och som sammanhållande nationellt arrangemang. En jamboree är också en stor funktionärs-slukare som ska ha så många ideella krafter som behövs för att göra ett bra läger, både i planerings- och genomförandedelen. Att i samband med detta allokera ett stort antal funktionärer till en stämma blir en utmaning.

Motionären är också tydlig i sin intention, att stämman inte ska vara ett utomhusarrangemang utan bör hållas inomhus där teknik och lokaler möjliggör en effektiv stämma som är tillgänglig för så många som möjligt. Vi tror att även om friluftsliv är en del av scoutmetoden och en stor del av scouting, så planeras och genomförs Scouternas stämma bäst när det främst görs utifrån andra perspektiv.

Göteborg i september 2021

Emil Mattsson, Maria Hansson, Nils Lagnemo, Oscar Sundås